

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาประสบการณ์อาการหายใจลำบากในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวมีความรู้สึกรับรู้ผลกระทบและวิธีการจัดการกับอาการหายใจลำบากจากภาวะหัวใจล้มเหลว โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการดำเนินการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 10 ราย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยนำเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ส่วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยและการรักษา

ส่วนที่ 3 ประสบการณ์อาการหายใจลำบากของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

1. ความรู้สึกรับรู้ต่ออาการหายใจลำบากในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว
2. ผลกระทบจากอาการหายใจลำบากในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว
3. การจัดการอาการหายใจลำบากในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 10 ราย แบ่งเป็นหญิง 7 ราย ชาย 3 ราย อยู่ในกลุ่มอายุ 30-39 ปี 1 ราย กลุ่มอายุ 40-49 ปี 2 ราย กลุ่มอายุ 50-59 ปี 1 ราย และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป 6 ราย อายุโดยเฉลี่ย 60 ปี นับถือศาสนาพุทธ 10 ราย สถานภาพคู่ 5 ราย หม้าย 4 ราย และหย่าร้าง 1 ราย ระดับการศึกษา ไม่ได้เรียนหนังสือ 3 ราย ระดับการศึกษาชั้นประถม 6 ราย และระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง 1 ราย มีอาชีพธุรกิจค้าขาย 1 ราย ไม่ได้ประกอบอาชีพ 9 ราย รายได้พบว่าไม่มีรายได้ 3 ราย ไม่ต้องการระบุ 1 ราย และได้ค่าครองชีพจากผู้สูงอายุเดือนละ 500 บาท 6 ราย ส่วนบทบาทในครอบครัว เป็นหัวหน้าครอบครัว 1 ราย และเป็นสมาชิกในครอบครัว 9 ราย ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามเพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และบทบาทในครอบครัว (n=10)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (ราย)
1. เพศ	
หญิง	7
ชาย	3
2. อายุ	
30-39 ปี	1
40-49 ปี	2
50-59 ปี	1
60 ปีขึ้นไป	6
3. ศาสนา	
พุทธ	10
4. สถานภาพสมรส	
คู่	5
หม้าย	4
หย่าร้าง	1
5. อาชีพ	
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	9
ค้าขาย	1
6. ระดับการศึกษา	
ไม่ได้เรียนหนังสือ	3
ประถมศึกษา	6
ประกาศนียบัตรชั้นสูง	1
7. รายได้	
ไม่มีรายได้	3
ได้ค่าครองชีพ 500 บาท/ เดือน	6
ไม่ต้องการระบุรายได้	1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (ราย)
8. บทบาทในครอบครัว	
เป็นหัวหน้าครอบครัว	1
เป็นสมาชิกในครอบครัว	9

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยและการรักษา

ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากจะมีโรคประจำตัวทุกราย โรคประจำตัวที่พบได้แก่ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ ไตวาย และโรคเกาต์ ได้แบ่งตามกลุ่มโรคที่พบคือ 1 โรค 4 ราย 2 โรค 4 ราย 3 โรค 1 ราย และ 4 โรค 1 ราย และมีจำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลด้วยอาการหายใจลำบาก 2-3 ครั้ง 5 ราย 10-14 ครั้ง 2 ราย และ 15-20 ครั้ง 3 ราย ส่วนยาที่ได้รับในการรักษาในปัจจุบันพบว่าจะมียาหลายกลุ่มในการรักษาได้แก่ ยาลดไขมันในเส้นเลือด ยาด้านการแข็งตัวของเลือด ยากระตุ้นการเต้นของหัวใจ ยากลุ่ม Beta-Blocker ยากลุ่ม ACEI ยารักษาระดับน้ำตาลในกระแสเลือด ยากลุ่มลดความดันและยาอื่น ๆ ที่พบในการรักษา เช่น ยาลดไขมัน วิตามิน ขานอนหลับ และยาลดกรดในกระเพาะอาหาร เป็นต้น ส่วนในเรื่องของการรักษาอื่น ๆ นอกเหนือจากการรักษาของแพทย์ พบว่าผู้ให้ข้อมูลไม่มีประวัติการไปรับการรักษาแบบอื่น ๆ 8 ราย และซื้อยาสมุนไพรรับประทาน เช่นยาแก้เป็นลม 2 ราย และในเรื่องของสิทธิในการรักษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ในสิทธิการรักษาประเภทประกันสุขภาพมี 8 ราย และอีก 2 รายใช้สิทธิในการรักษาที่เบิกได้ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามโรคประจำตัว จำนวนครั้งของการเข้ารับรักษาในโรงพยาบาล ด้วยอาการหายใจลำบาก ยาที่ได้รับในปัจจุบัน การรักษาอื่นๆ นอกเหนือจากการรักษา ของแพทย์ และสิทธิในการรักษา (n=10)

ข้อมูลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยและการรักษา	จำนวน (ราย)
1. จำนวนโรคประจำตัวที่พบเช่น หัวใจ เบาหวาน ไตวาย ความดันโลหิตสูงและเก๊าท์ แบ่งตามกลุ่มโรคที่พบดังนี้	
1 โรค	4
2 โรค	4
3 โรค	1
4 โรค	1
2. จำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลด้วย อาการหายใจลำบาก	
2-3 ครั้ง	5
10-14 ครั้ง	2
15-20 ครั้ง	3
3. ยาที่ได้รับในปัจจุบันแบ่งเป็นกลุ่มยาที่ได้รับการรักษา (มีจำนวนได้มากกว่า 1 จำนวน)	
ยาขับปัสสาวะ	10
ยาลดไขมันในเส้นเลือด	10
ยาด้านการแข็งตัวของเลือด	15
ยากระตุ้นการเดินของหัวใจ	7
ยากลุ่ม Beta-Blocker	8
ยากลุ่ม ACEI	10
ยารักษาระดับน้ำตาลในเลือด	8
ยากลุ่มลดความดันโลหิต	12
ยาอื่นๆ	15

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยและการรักษา	จำนวน (ราย)
4. การรักษาอื่น ๆ นอกเหนือจากการรักษาของแพทย์	
ไม่มี	8
กินยาสมุนไพร เช่น ขาแก่เป็นลม	2
5. สิทธิในการรักษา	
เบิกค่ารักษาพยาบาลได้	2
บัตรประกันสุขภาพ	10

ส่วนที่ 3 ประสบการณ์อาการหายใจลำบากของผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

ประสบการณ์อาการหายใจลำบากในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว ตามการรับรู้ในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวสามารถจำแนกเป็น 3 ประเด็นหลักคือ ความรู้สึกต่ออาการหายใจลำบาก ผลกระทบจากอาการหายใจลำบาก และการจัดการกับอาการหายใจลำบาก

1. ความรู้สึกต่ออาการหายใจลำบากในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

ความรู้สึกต่ออาการหายใจลำบากในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อผู้ให้ข้อมูลมีอาการหายใจลำบากโดยได้สะท้อนว่าเป็นความรู้สึกเหนื่อยเหมือนจะตาย ซึ่งลักษณะการเกิดอาการหายใจลำบากจะเป็นการเกิดขึ้นบ่อยครั้ง จนทำให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกอยากตาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 เหนื่อยเหมือนจะตาย เป็นผลจากที่ผู้ให้ข้อมูลได้สะท้อนถึงความรู้สึกต่ออาการหายใจลำบากที่เกิดขึ้น ซึ่งลักษณะเหนื่อยที่เกิดขึ้นรู้สึกเหนื่อยจนหอบ แล้วทำให้หายใจไม่ทัน หายใจไม่อิ่ม หายใจไม่ออก แน่น จุก จนรู้สึกว่าจะหยุดหายใจ คิดว่าชีวิตนี้ไม่รอด มันจะขาดใจ จนบางครั้งทำให้ต้องถอนหายใจกันบ่อย ๆ เหมือนคนจะตาย ดังคำกล่าวที่ว่า

“เหนื่อย เหมือนคนหอบ ...เหมือนคนหายใจไม่ออก...บอกว่าเหมือนคน เหมือนคนจะขาดใจอย่างงั้น เป็นเวลาเป็นอะนะเหมือนคนขาดใจเลย ...มันหายใจไม่อิ่ม อะ มันยังงี้เหมือนคนจะขาดใจอย่างงั้น...คิดว่าตาย”

(ID2)

“รู้สึกว่าจะหายใจไม่ออก...หอบ...หายใจด่วน ๆ ฮึด ฮึด มันวิ๊ดวิ๊ด วิ๊ดวิ๊ด วิ๊ดวิ๊ด ใจจะขาดนอนปั๊บมันใจมันจะขาดเลยอะ ...ใจขาดเป็น หวัง หวัง หวัง แน่น นึกว่า ว่า จะตายแล้ว”

(ID4)

“ก็รู้สึกเหนื่อย เหนื่อยหายใจไม่อิ่ม... บางครั้งเหมือนกับไม่หายใจ ไม่อยากจะไม่หายใจเหมือนคนใกล้ตายแล้วอะ”

(ID7)

“มันก็รู้สึกว่ายหายใจไม่ออก...เหนื่อยครับ..หายใจไม่ทัน...ก็คิดว่าจะตายแน่...คิดว่าไปไม่รอดแน่ที่ขีวเนี้ยเหนื่อยมากก็ คือมันอึดอัดมากเลย หายใจแทบจะ ไม่ออกอะ... เดี่ยวมันก็จะตาย”

(ID10)

1.2 ความรู้สึกอยากตาย เป็นข้อมูลที่ได้รับจากผู้ให้ข้อมูลได้สะท้อนความรู้สึกต่ออาการหายใจลำบากออกมาในลักษณะที่ตนเองนั้นมีอาการเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ซึ่งทำให้รู้สึกว่าไม่อยากที่จะหายใจเหมือนจะหยุดหายใจ ทรมาณ จนทำให้คิดว่าไม่อยากจะมีชีวิตอยู่และอยากตายดังคำกล่าวที่ว่า

“หายใจไม่อิ่ม เหมือนคนจะแบบ จะหยุดหายใจอะ... คิดว่าอยู่ อยู่ อยู่ อยู่ ไปก็ไปเหอะ อยู่ก็ทรมาณ...คือว่ามันทรมาณ สุด ๆ จนเราไม่คิดอยากอยู่แล้วอะ ก็คือว่าจะ ไปก็ไปเหอะ อย่าให้เหนื่อยทำไมเล่าก็ว่าอย่างนี้”

(ID7)

2. ผลกระทบจากอาการหายใจลำบากผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

จากอาการหายใจลำบากเกิดขึ้นในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวมีผลกระทบทำให้ผู้ให้ข้อมูลไม่สามารถที่จะทำกิจกรรมต่างๆที่เคยปฏิบัติได้ดั้งเดิม ไม่ว่าจะเป็นการทำงานได้ไม่เหมือนเดิมหรือแม้แต่กิจวัตรประจำวันที่เคยปฏิบัติได้ด้วยตนเองก็ส่งผลทำให้ปฏิบัติได้น้อยลงกว่าเดิม ทำให้ต้องตกเป็นภาระของครอบครัวในการดูแลตนเอง และมีผลกระทบทางด้านจิตใจ เกิดอาการกลัวตาย เกิดรู้สึกท้อแท้ในชีวิต และทำให้คิดว่าความมีคุณค่าในตนเองลดลงไป

2.1 ทำงานได้ไม่เหมือนเดิม เป็นผลกระทบจากมีอาการหายใจลำบากเกิดขึ้น ส่งผลต่อผู้ให้ข้อมูลไม่สามารถทำงานที่เคยทำได้ ไม่ว่าจะเป็นงานที่หารายได้ให้กับครอบครัว หรืองานที่ทำเป็นประจำที่บ้าน ซึ่งปริมาณในการทำนั้นน้อยลงกว่าเดิมมากกว่าครึ่งหนึ่งของที่เคยกระทำ หรือทำไม่ได้เลย อย่างเช่น ซักผ้า ตากผ้า กวาดบ้าน ถูบ้าน และลักษณะงานที่ทำได้ส่วนมากจะเป็นงานที่ทำได้เบา ๆ เท่านั้น ดังคำกล่าวที่ว่า

“เมื่อก่อนไอ้ ดันไม้ 4 ดัน ลากชุดออกหมัด ทำก็ไม่เหนื่อย ทำอย่าง ไรก็ไม่เหนื่อย เผ่า ถ่าน ได้ครั้งละ 20-30 ลูกอะเน้อ... (ปัจจุบัน)ดันไม้ได้ทำอะไรเลยละ ได้ ก็ ซักผ้าหรือ ผ้านุ่ง แด่ผ้า เยอะ ๆ ก็ซักไม่ไหว”

(ID3)

“ทำงานบ้านก็ได้ ไร่ทำก่อสร้างก็ได้... (มีอาการหายใจลำบาก) ทำไม่ได้เลย...ก็คิดเสียใจว่าเราเคยทำได้...ซักผ้าก็ยังไม่ได้ พอซักแล้วมัน บิด บิด แล้วเหนื่อย เดินไปตาก ไปอะไรไม่ได้ทั้ง ทั้งนั้นแหละ”

(ID5)

“ทำงานหนักไม่ไหว... (เมื่อก่อน)ก็ทำทุกอย่างนะค่ะ ก่อสร้าง ก็ทำได้อะไรก็ได้หมดคะ คำขายอะไรก็เป็นหมด...(ปัจจุบัน) ทำไม่ได้ทำไม่ไหวอะ...ก็แตกต่าง ก็เรียกว่าเกือบครึ่งอะ”

(ID6)

“มันทำอะไร อะไรไม่ไหวเลย...ปัจจุบันนี้ผมก็ คือ คำขาย เดินหยิบ หยิบของ กับคอย คอยทอน ทอนเงิน ตอนนี้ผมจะไม่ ไม่ ไม่ค่อย ค่อยหยิบ หยิบของอะครับ สมมติว่าคุณหมอยะซื้อ ของ ของผมเนี่ย ผมก็จะ ไม่ ไม่ไปหยิบให้หรอก ผมจะให้ลูกน้องไปหยิบคอยรับเงินอย่างเดียว เน้ ใต้คอยรับเงินอย่างเดียวครับ...เมื่อก่อนทั้งแบก ทั้งหามทั้งอะไรทำหมด ขับรถ 10 ล้อ 6 ล้อ รถดัก ทำได้หมดเลย...น้อยลงเหลืออยู่ประมาณสัก 30%”

(ID9)

2.2 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ลดลง ผลกระทบจากการสะท้อนจากผู้ให้ข้อมูลที่เกิดจากอาการหายใจลำบากจากภาวะหัวใจล้มเหลว พบว่าเมื่อเกิดอาการหายใจลำบากจะมีผลทำให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดการรับประทานอาหารได้น้อยลง รวมไปถึงรบกวนการนอนพักผ่อนทำให้นอนราบไม่ได้ และเดินได้น้อยลง ซึ่งถือเป็นกิจวัตรประจำวันที่ทำให้ผู้ให้ข้อมูลไม่สามารถที่จะปฏิบัติกิจวัตรได้ หรือปฏิบัติได้น้อยลงกว่าที่เคยปฏิบัติมาก่อน

2.2.1 รับประทานอาหารได้น้อยลง การรับประทานอาหารไม่ได้ เป็นผลกระทบที่เป็นผลจากที่มีอาการหายใจลำบาก เกิดทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีอาการเวียนหัว อาเจียน อ่อนเพลีย และไม่มีแรง จนผู้ให้ข้อมูลไม่อยากจะรับประทานอาหาร ดังคำกล่าวที่ว่า

“เขาก็เอาข้าวมาให้ ก็กินไม่ได้ แต่เหนื่อย...มัน มันไม่รู้ มันอาเจียน อาเจียนไปเลย ตอนกลางวันก็กินได้ ไม่อาเจียน กินข้าวแต่กินได้น้อย”

(ID1)

“มันเหนื่อย มันโหย แล้วมัน มันทำอะไร อะไรไม่ไหวเลย แล้วก็กินข้าวไม่ได้ด้วย”

(ID9)

2.2.2 การนอนราบไม่ได้ เป็นผลที่มีอาการหายใจลำบากเกิดขึ้นจากภาวะหัวใจล้มเหลว ทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีรูปแบบการนอนที่เปลี่ยนแปลงไป โดยที่ไม่สามารถจะนอนราบได้ ต้องนอนในลักษณะหัวสูง จนบางครั้งนอนไม่ได้เลยต้องตื่นมานั่งกลางคืนตลอดเวลาจนเมื่อตนเอง

รู้สึกว่าง่วงนอนจึงนอนลง แต่กลับต้องตื่นมาหลาย ๆ ครั้ง เป็นเช่นนี้หลาย ๆ รอบจนเช้า ดังกล่าวที่ว่า

“ก็ตอนที่เป็นเหนื่อยหอบก็นอนไม่ได้...นอนราบไม่ได้ นอนราบไม่ได้...ต้องลุก
เลข ต้องลุกนั่งเลข...นอนราบอย่างนี้ไม่ได้เลย...ต้องเอาหมอนรองหลังให้นอน”

(ID1)

“ก็ตอนแรกก็จะนอนราบไม่ได้เลย รู้สึกว่าเหนื่อยก็จะลุกขึ้นนั่ง...ลุกขึ้นนั่ง
ส่วนมากจะนั่ง กลางคืนก็จะนั่งเพราะว่า ก็คือแบบว่านั่งเลขๆ แะนั่งบนบ้าน นั่งในที่นอนนั้นละ
คือนั่ง คือนั่งให้มันเบาเหนื่อย แล้วพอรู้สึกว่าง่วงมาก ๆ ค่อยนอน...ถ้านอนหงายมันก็จะแน่น แล้วก็
เหนื่อย”

(ID6)

“นอน นอน นอนราบไม่ได้...ต้องนอนหัวสูงขึ้นมาหน่อย...เหนื่อยมาก ๆ นอน
ไม่ได้เลย...นั่งอย่างเดียวเลย”

(ID7)

“ถูก หายใจไม่ออก นอนไม่ได้ ต้องลุกนั่ง...ไม่หลับ นอนไม่ได้เลย นั่งทั้งคืนยัน
แจ้ง...นอนไม่หลับ ต้องลุกนั่ง นั่งนอนมั่ง เมื่อยก็นอนลงไปมั่ง ก็ไม่หลับ นอนไม่ได้ นอน มัน มัน
แน่นขึ้น”

(ID8)

2.2.3 เดินได้น้อยลง เป็นผลกระทบที่มีอาการหายใจลำบากเกิดขึ้นจากภาวะหัวใจ
ล้มเหลว โดยผู้ให้ข้อมูลได้สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบการเดินของผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
คือเดินได้น้อยลง หรือเดินไม่ได้ ซึ่งลักษณะการเดินนั้นจะเดินเพื่อไปทำกิจกรรมประจำวันที่ได้
ปฏิบัติเป็นประจำ โดยเฉพาะการเข้าห้องสุขา การเดินขึ้นลงบันได ซึ่งทำได้ไม่เหมือนเดิม ลักษณะ
การเดินนั้นต้องมีสิ่งของคอยช่วยพยุงในการเดินเช่น ไม้เท้า เป็นต้น หรือต้องเกาะราวบันไดเดินขึ้น
ลงบันได และต้องหยุดพักเป็นช่วง ๆ เพื่อให้หายเหนื่อยจึงจะเดินต่อไปได้ ดังกล่าวที่ว่า

“มันก็ทำอย่างไรงี้ มันเดินไม่ได้ ก็ต้องนอน (ตาหัวเราะ)...ที่นั่นมันไป ก็เดินไม่ได้
ไปนอนบ้านลูกชายก็ได้ ครัวบ โกสล์น้อย (ประมาณ 100 เมตร)...ได้ แข็งใจเดินไปอาบน้ำ เอา
เอาไร...ก็เหนื่อย...ไปนั่ง ไปนั่งก็ยังเหนื่อย”

(ID4)

“แล้วเดินเหินตามบ้านนี่ก็เดินได้นิดเดียว นิดเดียวคือ ไปไกลไม่ได้ เหนื่อย...ต้องใช้ไม้กะเท้าเดินเลยอะ...ตอน ตอนที่แ่ ที่ว่าเหนื่อยอะนะ เหนื่อยบันได แต่เหนื่อยุด 4-5 ครั้ง 6 ชั้น แค่นั้นเอง...ต้องเกาะเดิน ก็คือว่าเหนื่อยก็หยุดทีละขั้นเลยละ”

(ID5)

“เดี๋ยวเหนื่อยหอบเขาบอกพูดก็พูดหะหามา มันยังเดินไปได้ ไกลกว่าอีก (หัวเราะ) ก็อยู่แต่บ้านนี่แหละ นั่งแต่เปลญวนจะไปไหนที่ไหนได้ก็เดิน แต่เดินไปดูเขาแค่นั้นเอง ก็เดินได้รอบบ้านแหละ แต่ว่ามันเหนื่อย เดินไกลไม่ค่อยได้มันคอยมีนหัว... ค่อย ๆ เดินไปก็ไม่เหนื่อย”

(ID7)

2.3 เป็นภาระของครอบครัว เป็นผลกระทบจากการหายใจลำบากในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว เกิดจากที่ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกว่าตนเองไม่สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมที่สร้างรายได้ให้กับครอบครัวหรือกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ เช่น อาบน้ำ สระผม หรือซักผ้า ทำให้ตนเองคิดว่าสร้างความยากลำบาก และความรำคาญให้กับคนในครอบครัว รวมไปถึงกิจการที่เคยทำให้ครอบครัวมีรายได้ไม่สามารถที่จะสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้ดังเดิม ส่งผลให้ครอบครัวมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นที่ต้องมาดูแลตนเอง ดังนั้นจึงรู้สึกว่าตนเองเป็นภาระของคนในครอบครัวต้องเพิ่มขึ้น ดังกล่าวที่ว่า

“บางครั้งมันช่วยเหลือตัวเองไม่ไหวอะ ใช้อย่างเงี้ย ...ทำให้ลูกหลานต้องลำบากอะ ใช้อย่างเงี้ย...ก็คิดเหมือนกันแต่ก็ ก็คิดว่าตัวเองไม่น่าเป็น โรคนี้เนอะ... จะได้ทำงานทำการอะไรได้ คล่องแคล่วกว่านี้ ทำให้ลูกต้องมีภาระดีกว่านี้ ไม่ต้องเป็นภาระของลูก”

(ID6)

“เป็นภาระของแฟนอะ...ก็ไม่ใช่แต่แฟนคนเดียว คนอื่น คนส่วนอื่น ๆ เพราะเขาต้องมาดูแลเราจะต้องมาคอยดูแลเรา ทำงานนอก ทำงานนอก เหนื่อย แล้วกลับมาจะต้องมาดูแลบางครั้ง บางครั้งเหนื่อย ทำอะไรไม่ไหว ลูกหากินน้ำ หากินข้าวเองไม่ไหว เขาก็ต้องมาคอย ประณิบัติเราตลอดทุกวัน ...เขาลำบากอะ เขาต้องมาเลี้ยงเรา”

(ID7)

“ไม่ทำอะไรเลย...อยู่บ้านเฉย ๆ หุงหาอาหาร เขาหาให้กินเสร็จ...ก็คิด คิดยังงี้ มันก็เขาก็ คิดว่าเขาคงรำคาญเรามากมั่ง...มาเอาตอนผมป่วย เขาถึงลำบากอะ ถ้าผมดี ๆ ผมไม่ถอยอะ เรื่องงานจะ...ก็คิดว่าทำภาระให้เขาอะ...เขาต้องดูแลเราทุกอย่างครับ”

(ID10)

2.4 ผลกระทบทางด้านจิตใจที่เกิดขึ้นจากการหายใจลำบากในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวนั้น เป็นเพราะว่าเมื่อผู้ให้ข้อมูลมีอาการหายใจลำบากเกิดขึ้นและมีความรุนแรงทำให้เกิด

อาการกลัวยาย ประกอบกับอาการหายใจลำบากที่เกิดขึ้นเป็นบ่อยครั้ง ทำให้เข้าออกในโรงพยาบาลเป็นประจำ และส่งผลให้ไม่สามารถที่จะทำกิจกรรม ๆ ต่างได้ดังที่ได้กล่าวไว้ จึงเกิดข้อแท้ในชีวิต และควมมีคุณค่าในตนเองนั้นลดลงไป

2.4.1 กลัวยาย เป็นผลกระทบทางด้านจิตใจที่เกิดจากที่ผู้ให้ข้อมูลมีอาการหายใจลำบากในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลวที่รุนแรง ที่คิดว่าตนเองนั้นแย่ง เกิดอาการวูบ น็อค และกลัวยายอย่างฉับพลันที่ไม่สามารถจะทำให้มีอาการหายใจลำบากของตนเองนั้นบรรเทาลงได้ จึงเกิดความกลัวว่าตนเองนั้นจะตายขึ้นมาดังคำกล่าวที่ว่า

“ก็รู้สึกตัวเองอะแย่ง คิดว่ากลัวจะไม่รอด กลัวจะขาดใจไปอย่างนั้นอะ...นั้นแหละ คล้าย ๆ คล้าย ๆ เหมือนกับว่ามันอะไรอะ มันชักจะหมดไปเลยในชีวิต...มันเหมือนกับว่า มันเหมือนกับว่าจะวูบไป อะไรไปอย่างเงี้ย กระตุ่นแรงมากขึ้น มันเหนื่อยมากขึ้นอะ กลัวอย่างเดียว กลัวจะน็อคเคล็ดไป อะไรแบบนั้นอะ”

(ID6)

“ตอนนั้น ตอนคิดถึง มัน มันก็เกิดอาการ กลัวเหมือนกันนะครับ... กลัวยายถึงขั้นที่ว่า ตายฉับพลันอะไรอย่างเงี้ย ไม่ ไม่ ไม่ถึงขนาดนั้น แต่กลัว กลัวยาย คือว่าผมไม่ได้กลัว แต่คิดว่าถ้า ถ้า ถ้าไม่ไปอะตายแน่นอน (ไปโรงพยาบาล)”

(ID9)

2.4.2 ข้อแท้ในชีวิต เป็นผลจากการที่มีอาการหายใจลำบากจากภาวะหัวใจล้มเหลวบ่อยครั้ง โดยเฉพาะในผู้ให้ข้อมูลที่ได้รับการรักษาโรงพยาบาลมากกว่า 10 ครั้ง และเมื่อมีอาการหายใจลำบากเกิดขึ้นก็จะส่งผลทำให้ผู้ให้ข้อมูลไม่สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้จึงมีอาการข้อแท้กับร่างกายที่มีอาการหายใจลำบากที่เกิดขึ้น บางครั้งต้องนอนน้ำตาไหล ทำให้คิดว่าเป็นเวอร์กรรมของตนเอง ทำให้ตนเองคิดอยากจะทำตัวตายเมื่อมีอาการหายใจลำบากเกิดขึ้นจากภาวะหัวใจล้มเหลวบ่อยครั้ง ดังคำกล่าวที่ว่า

“ตอนที่ว่าเป็นเหนื่อย เหนื่อยกลางคืนอะ คือเหนื่อย จะลงมามีองน้ำนี้เหนื่อย บางทีมันง่อนน้ำตาไหลเลย... คิดว่าเป็นเพราะอะไรเราถึงได้เป็นอย่างเงี้ย กลัวแบบเวอร์กรรมอะไรของเรา เราคิดอย่างเงี้ยบางทีคิดอยากจะทำตัวตายเลยนะ”

(ID5)

“ก็ตัวเอง ก็ ก็คิดอยู่ เหมือนกันว่าตัวเองไม่น่ามาเป็นโรคอย่างเงี้ย...แต่ก็รู้สึกว่างานมัน มัน ข้อแท้ มัน มันเหนื่อยก็เลยไม่อยากทำ...คิดเกี่ยวกับสุขภาพตัวเองมันข้อแท้กับร่างกายกับโรคภัยไข้เจ็บของตัวเอง”

(ID6)

“คิดว่าทำไมเป็นแบบนี้ละ รู้สึกว่ามันเหนื่อย มันท้อ ทำไมเป็นแบบนี้บ่อยจัง มันท้อแท้ ทำไมเป็นแบบนี้ละ บางทีคิดอยากจะช่วยเขาทำงานแต่ก็ท้อว่าที่จะทำ เวลาเดินก็ยังเหนื่อย”

(ID7)

2.4.3 ความมีคุณค่าในตนเองลดลง เป็นผลกระทบทางด้านจิตใจที่เกิดจากที่ผู้ให้ข้อมูลมีอาการหายใจลำบากทำให้ไม่สามารถที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เคยทำได้ จึงต้องพึ่งพาผู้อื่นบ่อยครั้งจนทำให้ตนเองนั้นเกิดอาการเศร้าใจ คิดเสียใจ น้อยใจ กับอาการที่เป็น บางครั้งคิดฟุ้งซ่าน หงุดหงิด กับสิ่งที่บุคคลอื่นกระทำให้ จึงคิดว่าตนเองนั้นด้อยค่า ความมีคุณค่าในตนเองนั้นน้อยลงไป จึงเปรียบเทียบกับตนเองเหมือนคนพิการคนหนึ่ง ดังคำกล่าวที่ว่า

“มันจะเปรียบเหมือนคนพิการคนหนึ่งก็คือว่าจะอะไรที่เราทำได้ ทำงานได้ อะไรได้ ก็คือว่ามันในความรู้สึกว่าต่อเรา มัน มันเหมือนตัวเราจะหมดค่าลงไป...แต่ก็ในความรู้สึกว่าเราเหมือน ไม่เหมือนเดิม เหมือนค่าของเรามันลดน้อยลงไป...บางครั้งมันก็อดเศร้าไม่ได้ อดนึกถึงตัวเองไม่ได้จริงๆ”

(ID7)

“มันก็น้อยใจตัวเองครับคุณหมอ...เพราะว่าโชคชะตามัน มันน่าจะทำได้มากกว่านี้จะครับแย่ครับ ค่าเราไม่มีอะคุณหมอ”

(ID9)

“หงุดหงิด...บางทีก็เกิดฟุ้งซ่านเหมือนกันอะ ว่าทำไมเราเป็นโรคอย่างนี้ น้อยใจเสียใจ...เพราะว่ามันจะทำอะไร มันทำไม่ได้ เห็นเขาทำอะไร มันขัดหู ขัดตาไปหมด ไม่เหมือนเราทำเองอะ ทำไมเราทำไม่ได้...ผมเองอะ อะไม่มีปัญญาแล้ว หมดสิทธิ์...ก็คิดว่า ทำไมเราไม่มีค่า เออ คิดยังไง มันก็ คิด”

(ID10)

3. การจัดการอาการหายใจลำบากในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว

การจัดการเมื่อเกิดอาการหายใจลำบากในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว ผู้ให้ข้อมูลได้สะท้อนให้เห็นว่าเมื่อเกิดอาการหายใจลำบากจะมีวิธีการจัดการกับอาการด้วยตนเอง เพื่อให้มีอาการหายใจลำบากทุเลาลง แต่ถ้าเมื่อใดที่ตนเองไม่สามารถที่จะทำให้อาการหายใจลำบากทุเลาลงได้ จำเป็นต้องให้บุคคลอื่นช่วยในการจัดการกับอาการหายใจลำบากจากภาวะหัวใจล้มเหลว

3.1 การจัดการด้วยตนเองเป็นวิธีการที่ผู้ให้ข้อมูลใช้ในการจัดการเป็นอันดับแรก เพื่อให้มีอาการหายใจลำบากจากภาวะหัวใจล้มเหลวทุเลาลง แบ่งเป็น 2 วิธี คือการจัดกับอาการหายใจลำบากทันทีเมื่อเกิดอาการ และการจัดการด้วยการป้องกันไม่ให้มีอาการหายใจลำบากเกิดขึ้น

3.1.1 การจัดการด้วยตนเองเมื่อเกิดอาการหายใจลำบากเป็นวิธีการจัดการที่ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกว่าคุณเองมีอาการหายใจลำบากเกิดขึ้น โดยจะใช้วิธีบรรเทาอาการด้วย หายใจเข้าออกยาว ๆ หายใจทางปากลึก ๆ หรืออ้าปากหายใจ นอนในท่าศีรษะสูง หรือหนุนโดยการนั่งพับ และในขณะที่นั่งจะมีวิธีการทำสมาธิ สวดมนต์ ใช้ยาหม่องทา ใช้ผ้าเย็น ๆ มาเช็ดตัว หรือนั่งในห้องแอร์เย็น ๆ ร่วมไปด้วยเพื่อให้อาการทุเลาลง แต่บางครั้งอาการอาจไม่ทุเลาก็จะใช้ออกซิเจนเข้าช่วยโดยได้จัดหาซื้อมาไว้ใช้ที่บ้าน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลจะต้องใช้ความอดทนกับอาการหายใจลำบากที่เกิดขึ้นจนกว่าอาการหายใจลำบากจะทุเลาลงโดยระยะเวลาที่ทุเลาลงนั้นจะแตกต่างกัน ดังกล่าวไว้ที่ว่า

“รู้สึกว่เหนื่อยก็จะลุกขึ้นนั่ง...ก็ไม่ได้ทำอะไร เพียงแต่ว่าเราลุกขึ้นมานั่งถอนหายใจยาว ๆ แล้วมันก็รู้ว่าเบาลง...มันก็ประมาณครึ่ง ๆ ชั่วโมง มานั่งถอนหายใจยาว ๆ ถอนหายใจแล้วมันก็จะเบาลง...ก็คิดว่าตัวเองหาผ้าเย็น ๆ มาเช็ดตัวให้ตัวเราใจดีขึ้น ให้ตัวเราเย็น ๆ เพราะอากาศเย็นเข้าใจมันก็สงบลง ถ้าอากาศร้อนรู้สึกว่เหนื่อยมาก... นอนฟังเทศน์ ฟังธรรม ฟังเพลง ฟังแล้วก็ดีขึ้นนะค่ะ ก็เบาลง”

(ID6)

“อยู่เฉย ๆ นั่ง ๆ นอน ๆ เฉย ๆ เนอะ (ชี้ไปที่เปลยวน)...ต้องนอนหัวสูงขึ้นมาหน่อยปรับเตียงขึ้นไป...ทนเลย ทน ทนก่อนถึงใช้ออกซิเจน...ลุกมานั่งหายใจยาว ๆ ด้วย ดมออกซิเจนด้วยหายใจยาว ๆ...จน จนไม่ไหว แล้วถึงจะ ใช้ออกซิเจนบางทีถึง 3 ชั่วโมง”

(ID7)

นอนไม่ได้ ต้องลุกนั่ง...นอนไม่ได้ ต้องลุกนั่ง... นั่งทั้งคืนยันแจ้ง...ทนเอา เอาขาหม่องทามั่ง อะ ไรมั่งทาเนี่ย (ชายชี้บริเวณหน้าอก) ปวดหลังด้วย ทารอบ เนี่ย...นั่งเอาหมอนวางบนนี้ เอนลงไปอย่างเงี๊ยะ (ชายเอาหมอนมาวางบนตักแล้วพับหน้าลงไปให้ดู)...ก็นอน เมื่อยก็นอนลงไปมั่ง

(ID8)

ผมหายใจ ผมใจ ใช้หายใจลึก ๆ แล้วก็นั่งตัวตรง ๆ นั่งตัวตรง ๆ แล้วก็เปิดแอร์ เอาแอร์ เอาแอร์ใส่จนถูกเลย...นั่งเฉย ๆ เนี่ย นั่งเฉย ๆ อย่างเงี๊ยะ ผมคุยกับคุณหมออยู่อย่างเงี๊ยะ...เนี่ยหายใจอย่างเงี๊ยะ (ทำท่าสูดหายใจเข้าออกให้ดูเร็ว ๆ)...ครับผ่อนหายใจยาว ยาว ลึก 2- 3 ครั้ง 3-4 ครั้ง (วิธีการทำให้บรรเทา)

(ID9)

3.1.2 การจัดการด้วยตนเองเพื่อป้องกันการเกิดอาการหายใจลำบากเป็นวิธีการจัดการที่ผู้ให้ข้อมูลได้มีการปรับเปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตทั้งในเรื่องการรับประทานอาหาร อันได้แก่ การรับประทานอาหารเสริม งดรับประทานอาหารที่มีไขมัน รับประทานอาหารผัก และจำกัดการดื่มน้ำ รับประทานอาหารตามเวลา รวมไปถึงการทำกิจกรรมต่าง ๆ อันได้ การทำงานเบา ๆ เพื่อออกกำลังกาย

และนอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ ซึ่งพฤติกรรมกาปฏิบัติตัวนี้ได้มาจากคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลเมื่อผู้ป่วยได้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล เพื่อไม่ให้มีอาการหายใจลำบากเกิดขึ้น ดังคำกล่าวที่ว่า

“ก็เราไม่ค่อยเดิน ไปไหน เพียงแต่ว่ากินยาตามเวลา กินข้าวตาม ตรงเวลา กินยาตาม เวลา แล้วก็ แล้วก็นั่งพัก พักอยู่แต่บนบ้าน ก็ไม่ค่อยได้ออกกำลังกายไปไหน ก็จะ ไปออกเดินมั้งเข้า ๆ อะกินน้ำในขวดเนี่ย ขวดเนี่ยต่อวันอะ (ยกขวดน้ำให้ดูขนาด 1 ลิตร) มันก็ไม่เหนียวอะ”

(ID6)

“หมอให้กินน้ำน้อย ๆ ไม่กินเค็ม ไม่ให้ทำงาน ให้อำนาจทำงานเบา ๆ เพื่อออกกำลัง ภาย แล้วก็ไม่ให้กินน้ำเยอะ ...คือหมอเขาแนะนำ ก็คือทำตามหมออะ... ผงชูรสก็ไม่กิน เค็มก็ไม่กิน ของทอด ๆ ก็ไม่ค่อยได้กินหรอก กินแต่พวกต้ม ๆ แกงเหียง...ปกติทุกวันนี้ก็กินแบบจืด ๆ อะ”

(ID7)

“ผมเชื่อคุณหมอ ผม ไม่ได้กินน้ำมาก ผมก็ไม่กินมาก (ยกขวดน้ำให้ดู ขวดน้ำขนาด 1 ลิตร) แล้วก็นอน นอนเต็มที่ นอนทั้งวัน นอนตั้งแต่ 1 ห่ม แต่ตื่นประมาณตี 5 ตี 4 ครึ่ง แล้วก็มา นอนอีกครั้งหนึ่งประมาณ 3 โมงเช้า แล้วก็มานอนอีกทีตอนประมาณบ่าย 2 โมง ถึงบ่าย บ่าย 3 โมงครึ่งถึง บ่าย 4 โมง จะนอน 3 เวลา...ไม่ให้กินพวกอาหารไขมัน เป็นพวกไข่ เอ พวกไขมันเป็นไอ นั้น แล้วก็ให้กินผักเยอะหน่อยแต่ตอนนี้ผมก็ทำได้...ดีขึ้นครับ”

(ID9)

3.2 การจัดการด้วยบุคคลอื่น การจัดการกับอาการหายใจลำบากจากภาวะหัวใจล้มเหลวนอกจากจะจัดการกับอาการด้วยตนเองเพื่อให้อาการทุเลาลงแล้ว ผู้ให้ข้อมูลยังต้องอาศัยบุคคลอื่นในการจัดการกับอาการที่เกิดขึ้นร่วมด้วย ได้แก่บุคคลในครอบครัว และบุคลากรทางสาธารณสุข ประกอบไปด้วย แพทย์ พยาบาลในโรงพยาบาล เพื่อจัดการกับอาการหายใจลำบากจากภาวะหัวใจล้มเหลวที่เกิดขึ้น

3.2.1 บุคคลภายในครอบครัว จากประสบการณ์อาการหายใจลำบากจากภาวะหัวใจล้มเหลวที่เกิดขึ้น เมื่อผู้ให้ข้อมูลรู้สึกว่าคุณเองไม่สามารถจัดการกับอาการให้บรรเทาได้ จะเรียกร้องบุคคลในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็น สามี บุตร และหลาน ให้เข้ามาช่วยเหลือตนเองด้วยการนำหมอนรองหลังเวลาที่ลูกนั่ง หายาสมุนไพรที่ช่วยบรรเทาอาการเป็นลมแล้วนำมาดื่มให้รับประทาน หายาต้มให้ บิบนวด เปิดพัดลม หรือนั่งพัดให้ เปิดออกซิเจนแล้วใส่จมูกไว้ในกรณีที่มีออกซิเจนอยู่ที่บ้านเพื่อให้มีอาการเย็น และนั่งอยู่เป็นเพื่อน ในขณะที่เกิดอาการหายใจลำบาก คอยเฝ้าสังเกตอาการอย่างใกล้ชิด จนอาการหายใจลำบากทุเลาลง และถ้าพบว่าอาการดังกล่าวไม่บรรเทาที่จะ

เป็นคนนำผู้ให้ข้อมูลไปโรงพยาบาล หรือเมื่อผู้ให้ข้อมูลต้องการให้พาไปโรงพยาบาลเพื่อพบแพทย์ ดังกล่าวที่ว่า

“มีหลานคอยดูช่วย ต้องเอาหมอนรองหลังให้นอน นั่ง นอน ก็อ้อยยังชั่วแป๊บเดียวอะ... ถ้านอนราบได้ หลานก็คงยังไม่เอาไปหรอก...แต่ก็เห็นยายนอนไม่ได้ ราบไม่ได้...แม่อีกยังมัวช้าเลยไปเหอะ”

(ID1)

“นั่งคือแบบ พอ พอให้เขา ดัม ดัมน้ำร้อนกินยาต้มแล้วก็นั่ง พอกินยาต้มไปแล้วก็นั่งแล้วแฟนก็เปิดพัดลม และนั่งนวดให้อะ...มันก็เบาอะ”

(ID5)

“แฟนอยู่ข้างตลอดเวลา เปิดเอาออกซิเจนใส่จมูก เอายาต้มให้ดม เปิดพัดลมให้ ก็ที่บ้านมีเครื่องออกซิเจนก็ใช้เครื่องออกซิเจนมันก็เอาอยู่บางครั้ง ไม่อยู่...แล้วพอแล้ว ถ้าเกิดมันไม่ไหวก็บอกป้า ไปกันเหอะไปเที่ยว โรงพยาบาลกัน (หัวเราะ) พูดอย่างนี้ แต่คือว่ามันก็ไม่ดี ...จากนั้นแฟนก็เก็บข้าวเก็บของ (แล้วไปโรงพยาบาล)”

(ID7)

3.2.2 บุคลากรทางสาธารณสุข ได้แก่เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลประกอบไปด้วยแพทย์และพยาบาลที่ผู้ให้ข้อมูลได้เข้าไปรับการรักษาในโรงพยาบาล ซึ่งเป็นบุคคลเหล่านี้ทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีอาการหายใจลำบากบรรเทาลง โดยเป็นวิธีการจัดการกับอาการเป็นอันดับสุดท้าย ที่ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกว่าคุณเองไม่สามารถจัดการกับอาการหายใจลำบากให้บรรเทาลงได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่จะจัดการกับอาการด้วยวิธีการฉีดยาขับปัสสาวะ ให้ออกซิเจน พ่นยา จัดทำอนีสรีระสูงดังกล่าวที่ว่า

“ไปโรงพยาบาลหมอเขาก็ถาม ว่ายายหายใจเหนื่อยไหม แต่ตอนเป็นก็...แน่นหน้าอกที่ไปหาหมอ หมอเขาฉีดยาให้ ฉีดยาอะไรก็ไม่รู้ ฉันทก็ไม่เข้าใจฉีดยาให้เข็มหนึ่ง ฉีดยาให้แล้วก็ไปรุ่นที่หลังเนี่ย แล้วก็เอาอะไร เครื่องพ่นนะ เครื่องพ่นมาพ่นที่จมูกอะ...แล้วก็ใส่สายไปใส่สาย (ให้ออกซิเจน) ได้สักระยะก็พอนอนลงได้”

(ID1)

“ก็หาหมอ...ก็ไปนั่งโรงพยาบาล ก็ไปนั่งหอบ หายใจแรง...หมอถึงเอาไปนั่งเตียงได้ก็เอาหมอน เอาเตียงงอนๆก็เอาเขาไขเตียงหน่อย ก็สูงหน่อยเขาก็ไม่ได้ทำอะไรให้ให้นอน หัวสูงหน่อยเดียว โอ โอหัวโด้ (หัวเตียงนอน) สูงหน่อยสักพักหนึ่งเขาก็ถือยามา 2 หลอด เราก็ไม่รู้ว่ายายอะไร..ฉีด (ยายทำท่าขึ้นนิ้วบริเวณฉีดที่ข้อมือ แล้วหัวเราะ) เหมือน เหมือน เย็น ๆ ใจก็ไม่รู้...มารู้ตอนหลัง เขาบอกว่ายาขับปัสสาวะ เขาว่าอย่างนี้...ไปนอนมันก็ดีขึ้นอะ”

(ID2)

“ต้องพาไปหาหมอ ก็ ก็ หาย ... อือ เขาช่วยหายใจ แล้ว แล้วนั้นจุมกด้วย (ยายทำท่ามือนำใส่จุมก)...สาข สายที่นั่นช่วยหายใจ (ให้ออกซิเจน)...ไปหาหมอ หมอก็ฉีดยาให้ ให้ค้ำ ก็ใจก็เบา...อือ แล้ว แล้วเขาก็เอาสายใส่จุมกให้ช่วยหายใจ ...มันก็ดีอะ ”

(ID8)

“ช่วงที่ไปก็รู้สึกว่ามัน หายใจชัดเจนหน้าอก แล้วก็ไปถึงโรงพยาบาล เขาก็ให้เข้าพ่นยา เข้าพ่นยา แล้วก็นอนพัก หมอก็ให้นอน แล้วหมอก็ฉีดยาขับน้ำให้...ครับ ก็เหนื่อยน้อยลงครับ ”

(ID10)

จากการศึกษาประสบการณ์อาการหายใจลำบากในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว ทำให้รับรู้ถึงความรู้สึกและเข้าใจถึงอาการหายใจลำบากในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว โดยการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาการหายใจลำบากเป็นความรู้สึกต่ออาการหายใจลำบาก ผลกระทบ และวิธีการจัดการกับอาการหายใจลำบากที่เกิดจากภาวะหัวใจล้มเหลวที่เกิดขึ้น